

Teorie distribucí

Definice 1 (prostory $\mathcal{D}(\Omega)$ a $\mathcal{D}'(\Omega)$). Pro $\Omega \subset \mathbb{R}^d$ otevřenou definujeme $\mathcal{D}(\Omega)$ (prostor testovacích funkcí na Ω) jako prostor všech (reálných či komplexních) funkcí $f \in C^\infty(\Omega)$ s kompaktním nosičem (tj. $\text{supp } f = \overline{\{x \in \Omega : f(x) \neq 0\}}$ je kompaktní podmnožina Ω).

Ríkáme, že posloupnost $\{\varphi_n\} \subset \mathcal{D}(\Omega)$ konverguje k $\varphi \in \mathcal{D}(\Omega)$ v prostoru $\mathcal{D}(\Omega)$ (značíme $\varphi_n \xrightarrow{\mathcal{D}(\Omega)} \varphi$) pokud existuje $K \subset \Omega$, že

1. $\text{supp } \varphi_n \subset K$ pro všechna $n \in \mathbb{N}$ a $\text{supp } \varphi \subset K$,
2. $D^\alpha \varphi_n \rightrightarrows D^\alpha \varphi$ pro každý multiindex α .

Prostor $\mathcal{D}'(\Omega)$ definujeme jako prostor všech lineárních zobrazení (funkcionálů) $T : \mathcal{D}(\Omega) \rightarrow \mathbb{R}(\mathbb{C})$, která jsou spojitá v následujícím smyslu: pokud $\varphi_n \xrightarrow{\mathcal{D}(\Omega)} \varphi$, potom $T(\varphi_n) \rightarrow T(\varphi)$, $n \rightarrow \infty$. Funkcionály patřící do $\mathcal{D}'(\Omega)$ nazýváme distribuce na Ω .

Poznámky a příklady. 1. podmínka $T(\varphi_n) \rightarrow T(\varphi)$ kdykoliv $\varphi_n \xrightarrow{\mathcal{D}(\Omega)} \varphi$ je (díky linearitě) ekvivalentní podmínce $T(\varphi_n) \rightarrow 0$ kdykoliv $\varphi_n \xrightarrow{\mathcal{D}(\Omega)} 0$.

2. místo $T(\varphi)$ budeme často psát $\langle T, \varphi \rangle$.

3. pro $f \in L^1_{loc}(\Omega)$ (tedy $f \in L^1(K)$ pro každý kompaktní $K \subset \Omega$) definujeme distribuci $T_f(\varphi) = \int f\varphi$.

Obecněji pro každou Radonovu míru μ můžeme definovat distribuci $T_\mu(\varphi) = \int \varphi d\mu$.

Ještě obecněji pro α multiindex je $\varphi \mapsto \int D^\alpha \varphi d\mu$ distribuce.

4. Základním příkladem distribuce reprezentující míru je Diracova distribuce v bodě $b \in \mathbb{R}^d$ definovaná jako $T_{\delta_b}(\varphi) = \int f d\delta_b = \varphi(b)$.

5. pro funkci f mající integrál ve smyslu hlavní hodnoty můžeme definovat jí odpovídající distribuci $T_{p.v.f}(\varphi) = p.v. \int f\varphi$. Například

$$T_{p.v.\frac{1}{x}}(\varphi) = p.v. \int_{-\infty}^{\infty} \frac{\varphi(x)}{x} = \lim_{\varepsilon \rightarrow 0^+} \left(\int_{-\infty}^{-\varepsilon} \frac{\varphi(x)}{x} + \int_{\varepsilon}^{\infty} \frac{\varphi(x)}{x} \right) = \int_0^{\infty} \frac{\varphi(x) - \varphi(-x)}{x}.$$

Základní operace na distribucích

Definice 2 (posunutí, škálování derivace a násobení funkcí v $\mathcal{D}'(\Omega)$). Pro $T \in \mathcal{D}'(\Omega)$ definujeme

1. posunutí T o $a \in \mathbb{R}^d$ jako $\langle \tau_a T, \varphi \rangle = \langle T, \tau_{-a} \varphi \rangle$, kde $\tau_a \varphi(x) = \varphi(x + a)$ (pouze pro $\Omega = \mathbb{R}^d$),
2. škálování T koeficientem $\lambda > 0$ jako $\langle s_\lambda T, \varphi \rangle = \langle T, \frac{1}{\lambda^d} s_{\frac{1}{\lambda}} \varphi \rangle$, kde $s_\lambda \varphi(x) = \varphi(\lambda x)$ (pouze pro $\Omega = \mathbb{R}^d$)

3. derivaci T vzhledem k multiindexu α jako $\langle D^\alpha T, \varphi \rangle = \langle T, (-1)^{|\alpha|} D^\alpha \varphi \rangle$,

4. násobení T funkcí $h \in C^\infty(\Omega)$ jako $\langle hT, \varphi \rangle = \langle T, h\varphi \rangle$.

Poznámky a příklady. 1. Platí $x\delta = 0$ a $xT_{v.p. \frac{1}{x}} = 1$.

2. Nechť $h = \chi_{[0, \infty]}$. Potom $(T_h)' = \delta$ a obecněji

$$\langle (T_h)^{(k+1)}, \varphi \rangle = \langle (\delta)^{(k)}, \varphi \rangle = (-1)^k \varphi^{(k)}(0).$$